

בעניין: 1.

אלחלביה, ת.ז. 1

2.

המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר – ע"ר

ע"י ב"כ עו"ד עו"ד דניאל שנהר ואח'

רח' אבו עוביידה 4 ירושלים

טל: 02-6283555 פקס: 02-6276317

העותרות

- ד ג ג -

מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית

ע"י פרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)

רח' מח"ל 7, מעלות דפנה, ת.ד. 49333, ירושלים 97763

טל: 02-5419555 פקס: 02-5419582

המשיב

תגובת המשיב לבקשה לפסיקת הוצאות

בהתאם לפסק הדין מיום 4.10.10 מתכבד המשיב להגיש תגובתו לבקשת העותרות לפסיקת הוצאות (להלן: "בקשת העותרות").

כללי

1. עניינה של העתירה הינו בקשת העותרת 1, כי תותר כניסתה לישראל לצורך ביקור בנה הכלוא בישראל.
2. המשיב מתנגד לפסיקת הוצאות לטובת העותרות. לשיטת המשיב, לא מתקיימים במקרה הנדון התנאים לחיוב הרשות בהוצאות משפט, וכי אין מקום לעשות כן בנסיבות העתירה דנן, כפי שיפורט להלן.
3. אשר על כן, יתבקש בית המשפט הנכבד לדחות את בקשת העותרות לפסיקת הוצאות.

עיקרי העובדות הצריכות לעניין

1. העותרת 1 (להלן: "העותרת"), נ , ת.ז. 1 , הינה תושבת אבו-דיס שבנפת בית לחם, כבת 42, נשואה ואם ל- 6 ילדים. נגד העותרת מוזגת מניעה בטחונית החל מטובמבר 2008.

2. בקשה בעניינה של העותרת לקבל היתר כניסה לישראל לצורך ביקור בנה הכלוא, א. ת.ז. 1 ; שהועברה על ידי ארגון הצלב האדום, התקבלה אצל המשיב ביום 19.8.09 (בשונה מהנטען בבקשת העותרים).
3. בקשת העותרת הועברה לאבחון גורמי הביטחון לראשונה ביום 31.8.09, אך נוכח תקלה טכנית, נשלחה הבקשה בשנית לאבחון גורמי הביטחון ביום 5.10.09. ברם, נוכח תקלה נוספת, לא נתקבלה עמדתם בעניינה של העותרת.
4. יצוין, כי במשך תקופה של 10 שבועות, בין הימים 6.9.09 – 16.11.09, הוגשו למשיב 9,629 בקשות, אשר מתוכן 6,069 בקשות של מבקשים שהיתה בעניינם מניעה בטחונית. בקשות אלה נשלחו לגורמי הביטחון לצורך אבחון, אך בשל תקלת מחשב לא נתקבלו הודעה בדבר העיכוב נשלחה לארגון הצלב האדום, אשר יידע את המבקשים אשר פנו אליו בבקשה לבירור סטאטוס הבקשה.
5. ביום 26.4.10 פנה המוקד להגנת הפרט (העותרת 2) לקצינת פניות הציבור בעניינה של העותרת. הפנייה נענתה במכתבים מהתאריכים 28.4.10, 28.7.10, 30.8.10 (בשונה מהנטען בבקשת העותרות). יוער, כי במכתבים מיום 28.4.10 ו-28.7.10 נפלה טעות סופר וצוינו בהם היתרים שנופקו לעותרת לביקור קרוב משפחה אחר הכלוא בישראל, מוחמד עדוין.
6. עוד יצוין, כי לאחר עבודת מטה שנערכה בחודשים האחרונים במנהל האזרחי, הוחלט כי פניות הציבור בנושא ביקורי כלואים יטופלו על ידי קצין מרכז בענף ארבי"ל במנהל האזרחי. זאת, לאור הקשר המתמשך בין ענף זה לבין ארגון הצלב האדום, וחלקו של ענף זה בהליך העברת התשובות לבקשות לביקורי כלואים לידי ארגון הצלב האדום.
- העתק מכתבים מהימים 28.4.10, 28.7.10, 30.8.10 מצ"ב.
7. ביום 19.7.10 התקבלה אצל המשיב בקשה נוספת בעניינה של העותרת לקבל היתר כניסה לביקור בנה הכלוא בישראל, מאת ארגון הצלב האדום.
8. ביום 27.7.10, כשבוע לאחר מכן, הוגשה העתירה דן.
9. ביום 9.8.10 הועברה בקשתה של העותרת לאבחון גורמי הביטחון בנותל " Special Case". לאחר שהבקשה אושרה על ידי הגורמים המוסמכים, הונפק לעותרת ביום 26.8.10 היתר חד פעמי לביקור בנה הכלוא, התקף בין התאריכים 2.9.10 – 16.10.10.

עמדת המשיב בסוגיית ההוצאות

10. סוגיית ביקורי הכלואים הינה פרויקט מורכב המעורבים בו גופים שונים, והוא כרוך בהשקעת משאבים גדולה. המשיב משקיע מאמצים רבים בהתמודדות עם כמות הבקשות הגדולה בנושא, תוך מאמצים מערכתיים הכוללים שיתוף פעולה בין צה"ל, המנהל האזרחי, השב"כ, שב"ס, משטרת ישראל וארגון הצלב האדום. כל הגורמים הרלוונטיים

פועלים על מנת לטפל בבקשות בצורה יעילה ומהירה. במקרים בהם ישנה מניעה ביחס לבקשת ביקור הכלוא, נדרש בירור בעניין, אשר מטבעו אורך זמן נוסף.

11. יחד עם זאת, בכל גוף מנהלי המטפל בפניות רבות, לעיתים ישנן תקלות, שהן החריג לכלל, והטיפול בבקשה מתארך מעט יותר מהצפוי. תריגות ספורות הינן מצב בלתי נמנע בגופים כמו המינהל האזרחי או גורמי הבטחון. ואולם, העיכוב בבקשות כגון זה שבמקרה הנדון, הינו חריג להתנהלות הרגילה והתקינה בעניין היתרים לביקורי כלואים. לשיטת המשיב, לא יהיה זה ראוי "להענישו" בהוצאות בגין תקלה יוצאת דופן שכזו.

12. בית משפט נכבד זה הכיר בעבר בכך, שאין לזקוף לחובת המשיב עיכוב בטיפול הנובע מנסיבות שאינן תלויות בו, ובין היתר, הצורך לקבל את עמדתם של גורמי הבטחון. כך למשל, דברי כבוד השופט חשין בעת"מ 8058/08 גולאני ואח' נ' משרד הפנים (5.3.08), פורסם באתר בתי המשפט). הדברים שנקבעו שם ביחס לבקשה לאיתוד משפחות, יפים גם לענייננו:

"לאחר ששקלתי את הדברים לא מצאתי כל פגם בהתנהלותו של המשיב. כטענת המשיב, העיכוב במתן תשובתו נבע מנסיבות שאינן תלויות בו, כגון תיקים פלילים אשר עמדו כנגד המבקש והצורך לקבל את עמדת גורמי הביטחון. האינטרס של שלום הציבור ובטחון המדינה מחייבים בחינתן של בקשות כגון אלה ע"י המשטרה וגורמי הביטחון. בחינה זו עשויה לצרוך זמן לא מבוטל, שאותו אין לזקוף לחובת המשיב. בענייננו, משעה שהומצאו עמדות המשטרה וגורמי הבטחון, פעל המשיב במהירות ראויה וקיבל את הבקשה. מנסיבות אלו לא ראיתי להטיל עליו הוצאות." (ההדגשות אינן במקור).

13. אף בית משפט נכבד זה, מפי השופט נעם סולברג בעת"מ 33219-04-10 הנדזי ואח' נ' מפקד כוחות צה"ל באיו"ש (23.6.10), פורסם בנבו) הכיר בכך שטיפול בבקשה לביקור כלוא אשר נמשך למעלה מחודשיים וחצי ממועד הגשת הבקשה, אינה מחייבת פסיקת הוצאות נגד המשיב, בשים לב למורכבות נושא ביקורי הכלואים, ולעבודה הנעשית לצורך ייעול הטיפול בבקשות לביקור כלואים.

14. המשיב עושה מאמצים רבים להתמודד עם הפניות הרבות המתקבלות אצלו בעניין של ביקורי כלואים בפרט, ובבקשות הנוגעות לכניסה לישראל מטעמים אחרים ככלל, ולענות בזמן סביר, ומרבית הפניות אכן נענות בפרק זמן סביר.

15. המשיב יבקש להוסיף ולציין, כי בניגוד לשלל הטענות שמפנים העותרות נגד המשיב, הרי שבהתחשב במורכבותו של פרויקט ביקורי הכלואים, כאמור לעיל, דומה כי פעולתו של המשיב במרבית המקרים הינה טובה מאוד. יתרה מכך, ובניגוד לאמור בבקשה, בדיקה שנערכה אצל המשיב העלתה, כי בשנתיים האחרונות חל שיפור משמעותי בהליך הטיפול בבקשות לביקורי כלואים ותטאי הכניסה הניתנים למבקרים: חלק מן השיפור מיוחס להעברת הליך בדיקת הבקשות לפסים ממוחשבים אשר קיצר את זמני הטיפול בבקשות ואפשר למנהל האזרחי להתמודד עם העומס הגדל בבקשות המוגשות לביקורי כלואים. כמות החיתורים שהונפקו בשנים 2005 – 2008 עלתה דרמטית ודומה כי עלייה זו מלמדת יותר מכל על ההתייעלות בטיפול בבקשות: על פי נתוני המשיב, בשנת 2005 הונפקו

- 34,125 היתרים רב פעמיים לביקורי כלואים (לתושבי אזור שאינם מנועים בטחונית) לעומת 68,983 היתרים כאלו בשנת 2008.
16. יצוין כי גידול משמעותי חל אף בהנפקת היתרים חד פעמיים למנועי כניסה לישראל כדוגמת העותרת דן. על פי נתונים שנמסרו מהמשיב, בשנת 2005 הונפקו כ-29,182 היתרי כניסה חד פעמיים לישראל לצורך ביקורי כלואים. לעומת הנפקת 73,079 היתרים כאלו בשנת 2008 וכ-57,815 היתרים בשנת 2009.
17. כמו כן יש לציין כי החל מחודש אוקטובר 2008 אימץ המנהל האזרחי מדיניות אשר מאפשרת לרבים ממבקשי היתר כניסה לישראל לצורך ביקור כלוא, ואינם מנועים בטחונית, את הארכת תוקף ההיתר הרב פעמי שברשותם לתקופה של 365 ימים כך שאין הם צריכים לפנות לקבלת היתר יותר מפעם בשנה.
18. יוצא, כי המנהל האזרחי מאשר כל שנה למעלה מ-100,000 בקשות לביקורי כלואים. יש לציין כי בפועל, מטפל המנהל האזרחי בכמות גדולה הרבה יותר של בקשות למתן היתר היות וחלקן של הבקשות מסורבות בשל קיומם של מניעה בטחונית, ולחלופין בשל אי עמידה בקריטריונים – הגשת בקשה ללא פרטים.
19. לעומת המספרים הללו, הרי שכמות העתירות המנהליות המוגשות בשנה בטווח זה, (עתירות אשר רובן המוחלט מוגש על ידי המוקד להגנת הפרט, וחלק לא קטן מהן עוסק בעותרים שגורמי הבטחון מתנגדים לכניסתם אף לצורך ביקור כלוא) הינה מזערית, ונמדדת בעשרות בודדות, כ-30 לערך.
20. לסיכום, המשיב יטען כי הגם שחל עיכוב בטיפול בבקשת העותרת לביקור בנה הכלוא בישראל, הרי שעיכובים מן הסוג הזה הינם החרג שאינו מאפיין את הכלל ואת עבודת המשיב ברגיל.
21. כפי שפורט לעיל, מדובר בפרויקט מורכב, המנוהל במספרים גדולים, וכמות התקלות בו הינה מזערית ביותר בהשוואה לכמות הבקשות המאושרת על ידי המשיב בזמן הרגיל ובהתאם לנהלים. משכך יטען המשיב שאין זה המקום לפסוק הוצאות לחובתו.
- אשר על כן, מתבקש בית המשפט הנכבד לדחות את בקשת העותרות לפסיקת הוצאות.

נגה פרנקל עו"ד

נגה פרנקל, עו"ד

עוזרת לפרקליטת מחוז ירושלים (אזרחי)

ירושלים, ה' בחשוון תשע"א, 13 באוקטובר 2010